

Zavarok a keresztyén életben

Időpont: 1965. január 17. Vízkereszt utáni 2. vasárnap

Helyszín: Győr - Nádorváros

Alapige: Jn 2,1-11

És harmadnapon menyegző lőn a galileai Kánában; és ott volt a Jézus anyja; És Jézus is meghivaték az ő tanítványaival együtt a menyegzőbe. És elfogyván a bor, a Jézus anyja monda néki: Nincs boruk. Monda néki Jézus: Mi közöm nékem te hozzád, oh asszony? Nem jött még el az én óráim. Mond az ő anyja a szolgálóknak: Valamit mond néktek, megtegyétek.

Vala pedig ott hat köveder elhelyezve a zsidók tisztálkodási módja szerint, melyek közül egybe-egybe két-három métréta fér vala. Monda nékik Jézus: Töltsétek meg a vedreket vízzel. És megtölték azokat színiig. És monda nékik: Most merítsetek, és vigyetek a násznagynak. És vittek. Amint pedig megízlelé a násznagy a borra lett vizet, és nem tudja vala, honnét van, (de a szolgálók tudták, akik a vizet merítik vala), szólítá a násznagy a vőlegényt, És monda néki: Minden ember a jó bort adja fel először, és mikor megittasodtak, akkor az alábbvalót: te a jó bort ekkorra tartottad.

Ezt az első jelt a galileai Kánában tevé Jézus, és megmutatá az ő dicsőségét; és hivének benne az ő tanítványai.

Úgynevezett lelki énekeink között van egy nagyon kedves ének: csupa napsugár a szív, hol Jézus a király... szövege és dallama is tele van örömmel. Valahányszor énekelnem kell ezt az éneket, mindig megrohan az a kérdés, hogy vajon igazat mond-e ez az ének? Kétségtelen, hogy van napsugár a keresztyén életben, de ki merné tárgyilagosan és józanul azt állítani, hogy csupa napsugár a keresztyén élet. A biblia is beszél elméletileg és példákban is arról, hogy az emberi életben nem csak napsugaras idők vannak, hanem a felhőnek és borúnak is van napja. Saját tapasztalatunk is ugyanezt igazolja. Az énekvers igazsága ott van, ahol azt hangsúlyozza ki, hogy csak ott csupa napsugár a szív, ahol Jézus a király. Krisztus az öröm napja, de ha Őt felhő takarja, elszáll az öröm.

Az örömnél és ürménél a keresztyén életben való váltakozásáról, tehát a keresztyén élet zavarairól beszél nekünk ma a kánai menyegző története. Sokszor beszélünk már arról ennek a történetnek kapcsán, hogy a keresztyén életben van öröm, arról is, hogy Jézus életünk minden megnyilvánulásában részt akar venni, csodatévő hatalmáról is beszélünk már, elmélkedjünk most azokról a zavarokról, melyek a keresztyén életet megpróbálják.

Az egyik ilyen zavar az, hogy

1. a keresztyén életben van „nincs”, de van Krisztus.

Minden emberi életnek vannak hiányai és nem mindig fontos életszükséglet az, ami hiányzik. Igaz, hogy az általános emberi vélemény a fontos szükségletek közé számolja a lakodalomban a bort, de valljuk be őszintén, hogy nem a bor a lényeg a lakodalomban. Van más örömforrás is és nem csúcsa a bor a lakodalmi örömnél. Még az iszákos ember számára sem, hát még azok számára, akik legfeljebb az ünnepi hangulat előidézésére használják fel a néhány pohár bort. A menyegző meg lehet bor nélkül is, azonban az a sajnálatos tapasztalatunk, hogy mihelyt valami nincs, akkor fontossá válik egyszerre. Amíg van, addig nem vesszük észre, addig nem tulajdonítunk neki jelentőséget, de mihelyt fogyóban van és tudatára ébredünk annak, hogy a következő pillanatban megszűnik számunkra, akkor értékévé válik. Felnagyítja a „nincs” az önmaga jelentőségét és elveszíti az értékét az, ami van.

Mennyi minden volt a kánai menyegzőben! Az a fiatal pár, ahol a lakodalom volt, nem tartozott a gazdag emberek közé, mert különben nem lett volna fogytán a boruk. Nem a betervezés hiánya okozta a zavart, hanem bizonyos a gazdasági helyzetük volt olyan, hogy nem tudtak korlátlan mennyiségben venni italt. Mennyi minden volt a lakodalmi asztalon! Barátok és ismerősök, mindazok, akiket szerettek. Mennyi minden van, csak egy nincs! És senki sem beszél mindarról a sokról, ami van, csak arról az egyről beszélnek, ami nincs. Ez a nincs óriási hatalma az ember életében.

Nagyon egyszerű példával igazolom ezt. Ha az ember úton van s élelmet kénytelen vinni magával az útra s étkezés közben észreveszi, hogy elfogyott a kenyér, egyszerre olthatatlan vágyat érez a kenyér után. Van az élelmiszer készletében több olyan ennivaló, amit kenyér nélkül meg lehet enni, de mikor tudatára ébred annak, hogy nincs több kenyere, egyszerre csak kenyeret kíván. A nincs itt is elnyomja mindazt, ami van. Vagy melyikünk nem tapasztalta még azt, hogy amíg abban a tudatban vagyok, hogy a zsebemben ott van a zsebkendő minden eshetőségre, addig eszembe sem jut, hogy használjam, de amikor észreveszem, hogy nincs nálam zsebkendő, abban a pillanatban úgy érzem, hogy múlhatatlan szükségem van rá. Nagyon egyszerű banális példák, de nem látod benne a n i n c s hatalmát a van fölött?

Így jár ez a fiatal pár is a lakodalom alkalmával. Nincs boruk. Igaz, hogy még van valami kis mennyiség az üveg alján, de az oly kevés, hogy ha valaki még koccintani akar, akkor kitör a botrány, mert nem tudnak többé tölteni a vendégeknek.

Mária a gondos háziasszony szemével veszi észre, hogy fogytán a bor. Vajon, hová fordul ezzel a ninccsel? Összedugja a fejét a szolgálkkal, hogy hogyan lehetne segíteni, mert a botrányt el kell kerülni, hiszen életük végéig ezzel fogják csúfolni a fiatal párt? Nem ilyenféle megoldásra gondol, ő a kérdéssel Jézushoz megy. Bor nincs, az igaz, de Jézus van és ez számára kellő megoldás. Tudja jól, hogy ahol Jézus van, ott semmi nem hiányzik, ami hiányzik, az nem szükséges, de ahol Jézus hiányzik, ahol Jézus nincs, ott hiába van meg minden, szegény a ház, szegény a család, akinek nincs Krisztusa. Nem az a szegény, akinek nincs pénze, nem az a szegény, akinek szomjúságát nincs mivel eloltania, az a szegény, akinek Krisztusa nincs. Krisztus ugyan van nélküle is, de neki kell, hogy legyen Krisztusa.

Legyen ennek az ősi evangéliumnak ez az első üzenete a mi számunkra! Ma is olyan világban élünk, amikor meg kell néha barátkoznunk ezzel a szóval: ez nincs, az nincs; ez lenne még jó, az lenne még jó, ha volna. Pedig egy életszükséglet van, és ebben benne van minden és mindenki: ez Krisztus. Ahol Krisztus van, ott nem kell félni a ninccstől, nem kell félni az örömet zavaró körülményektől, mert Ő eléje odavihetjük minden "nincs"-ünket.

A kánai menyegző második tanítása ez:

2. van kemény szó, de ennek dacára van bízalom.

Mária odamegy fiához, Jézushoz s elmondja neki, ami a szívét nyomja: Fiam, nincs boruk. Jézus olyan furcsán válaszol. Az volna a természetes, mindenki azt várná tőle, hogy Jézus így felel: legyen nyugodt édesanyám, lesz. Úgy gondoljuk, hogy ez volna méltó Jézushoz s e helyett olyan furcsán viselkedik, mintha nem törődne a zavarral, ami fenyegeti az örömet. Úgy viselkedik, mintha őt mindez nem érintené.

Jézusnak nem ez az egyetlen ilyen magatartása. Máté jegyzi fel a kánai asszony történetét, akinek egyetlen leánya súlyos beteg. Meghallja, hogy Jézus a környéken jár s elébe megy, hogy segítségét kérje. Minden eshetőséget elképzelsz, csak arra nem gondolsz, hogy Jézus nem törődik azzal a zavarral, ami az ő életük boldogságát megkeseríti. Elképzelsz, hogy Jézus orvosságot ad, vagy talán el is jön s keze rátételével gyógyítja meg a leányát. Mindenfélét képzelsz, csak azt nem, mikor ő torkaszakadtából kiált Jézus felé, akkor Jézus továbbmegy,

mintha süket volna. Beszélget a tanítványaival, nem érdekli, amit az asszony kiált. Azután annyit mond: nem küldettem, csak Izrael házához, ezekhez nem!

Jézusnak van néha ilyen magatartása is. Nem egyedülálló eset a kananita asszony története. Hívó ember sokszor tapasztalja, hogy a szíve kiált Jézus felé, de válasz nem jön, elzárkózik előlünk, feleletre sem méltatja a mi nagy zavarunkat, életet veszélyeztető nagy nemtörődomséggel megy tovább.

Ha a te életedben következett be ilyen idő, jusson eszedbe Mária. Mikor Mária elmondja két egyszerű szóban a zavar okát: Nincs boruk, akkor ilyen feleletet kap: „*mi közöm nékem tehozzád oh asszony? Nem jött még el az én óráim.*” Mit csinálsz te ilyenkor? Felfújod magad? Megsértődsz és azt gondold, hogy ez a magatartás méltatlan Jézushoz? Gondolj arra, hogy a kemény szó dacára is nekünk lehet, szabad és kell is bízni Jézus segítségével, ahogy Mária is bízik. A történet ugyanis így folytatódik: „*Mond az ő anyja a szolgálóknak: Valamit mond néktek, megtegyétek.*” Mária feltétlenül bízik abban, hogy Jézus ezt a kérdést meg fogja oldani. Nemcsak meg tudja, hanem meg is oldja. Hogy hogyan, azt nem tudja, ezért csak ennyit mond: „*Valamit mond néktek, megtegyétek*”, mert ez fogja megoldani azt a kérdést, amely bennünket az öröm elvételének veszedelmével fenyeget. Pedig nemcsak a hangsúly elutasító, hanem a tartalom is. Már a megszólítás is visszautasítás. Nem azt mondja: Anyám, pláne nem azt, hogy Édesanyám, még csak azt sem mondja: Mária, csak így mondja: Asszony! Hát Mária, aki kér tőle valamit, az Jézusnak nem más, mint egy asszony a millió asszony között? Nem valaki, aki minden asszonynál több, akiből csak egy lehet a számára, az édesanyja? Hát ezt érdemli ez az édesanya Jézustól? És hozzá tehetjük nyugodtan, hogy egy ilyen édesanya ezt érdemli a fiától? Lehet, hogy talán ez volt az első kérdés az életében és most sem magának kér. Talán nem voltak szülei a fiatal párnak s azért hívták meg Máriát, hogy ő legyen a háziasszony. Ő nem a maga számára kér, őt nem fogja különösen zavarni, ha kitör a botrány, mert nem ő a felelős ezért. Ő másokért könyörög és ilyen rendreutasítást, ilyen visszautasítást kap.

Mit is mond neki Jézus? Mi közöm nékem tehozzád! Mintha előkelő közömbösséggel rázná le magáról mindazt, ami az ifjú párnak és Máriának a szívét szorongatja: mi lesz, ha ez a jókedvű násznagy még egy pohár bort kér, és akkor nem lehet mást mondani, csak azt, hogy elfogyott, nincs több.

A következő mondat, amelyet ezután mond, ha talán hangsúlyban nem is olyan goromba, a valóságban még keményebb: nem jött még el az én óráim! Ne süss! Ha akarok segíteni, segítek, mikor érkezettnek látom a pillanatot. Hagyj nekem békét! – még az ígérete is visszautasítás.

Bizonytal a te életedben is volt már testvérem, olyan alkalom, amikor megváratott téged Jézus. A bibliában sem az egyetlen eset ez. János 11. fejezetében olvashatjuk Lázár történetét. Mikor már haldoklik a család kenyérkeresője s a testvérei ezt az üzenetet küldik Jézusnak: Uram, akit szeretsz, beteg, akkor nem megy sietve Bethániába, hanem azt olvassuk, „*Akkor két napig marada azon a helyen, ahol van.*” Tanít tovább, mintha nem is halálos veszedelemből jött volna a lüktető segélykiáltás s mikor megérkezik, akkorra már Lázár meghal. Az más kérdés, hogy feltámasztja Lázárt, de hogy a várakozás kínos időszaka a keresztyén ember életében újra, meg újra előfordulhat, azt az Írás igazolja. Sokszor megvárat az Úr. Mit csinálsz ilyenkor, mikor várat téged az Úr? Duzzogsz, kifogásokat emelsz Jézus felé? Kétségbe vonod, hogy szeret téged és törődik veled? Tele vagy szemrehányással? Mert Mária és Márta is csinálhatta volna ugyanezt, de nem csinálták. A szívükben volt valami keserűség, amely így jelentkezett: Uram, ha itt lettél volna, nem halt volna meg a testvérem.

Mária azonban minden kemény szó dacára is készenlétben tartja a szolgálát és bizalma nem hiú ábránd, hanem diadalmas hit.

Mondd testvérem: hiszel-e te akkor is, mikor minden ellene mond ennek a hitnek? Mária hitének ott a kánai menyegzőben minden ellene mond. Üres hordók, üres boros poharak és visszautasító Jézus. Van kemény szó, de van minden látszat ellenére segítőkészségű Jézus!

Ha tovább olvassuk a történetet, a harmadik mozzanat, amely meg kell állnunk:

3. Van érthetlenség abban, amit Jézus csinál, de a vége Őt igazolja. A végén minden jó lesz.

Azt a parancsolatot adja a szolgáltnak – most már vége a vacsorának -, a kővedreket, amiben a vizet tárolták, s amelyek kiürültek, töltsék meg vízzel. Mikor készültek a lakodalomra, mikor főzni készültek, akkor szükség volt a nagy mennyiségű vízre, de mikor vége felé jár a vacsora s már csak csendesen, vagy jókedvűen beszélgetnek, mikor a szolgálk is pihenhetnének már, mi értelme van annak, hogy megtöltsék a kővedreket vízzel? Ez a nagy érthetlenség. Miután megtöltötték a kővedreket, a következő parancs ez: vigyetek belőle a násznagynak! Mi értelme van annak, hogy a vízből vigyenek a násznagynak? A násznagy a történetben leírt magatartása szerint is nem nagy pártolója a víznek, inkább az itálnak. Miért vigyenek hát neki?! Nem kért. Érthetetlen parancs. De a szolgálk engedelmeskednek. A parancs az parancs, az nem szorul magyarázatra, csupán engedelmességre. Akinek joga van parancsolni, az nem köteles a parancsot indokolni. Akinek joga van parancsolni, az nem köteles meggyőzni bennünket arról, hogy a parancsa célravezető. Aki engedelmeskedik Krisztusnak, az meglátja, hogy jó lesz minden, de amíg jó lesz minden, addig egy sereg érthetlenségen kell keresztülmenni, és ha ezeken nem megyünk keresztül engedelmesen, akkor nem következik be a csoda.

Ha a szolgálk azt mondták volna Máriának, vagy Jézusnak, hogy már fáradtak, sokat dolgoztak, ilyen felesleges munkát nem csinálnak, s olyan ostobaságot sem, hogy a násznagynak vigyenek vizet, hiszen a násznagy még a szemük közé öntheti a rossz tréfáért, - akkor nem lett volna megoldva a zavar. Az engedelmesség akkor engedelmesség, ha a másik akarata számomra magyarázatra nem szorul.

Most még csak egy pár egyszerű kérdés: mit gondolsz testvérem, a kánai csoda után zavartalan volt a kánai ifjú pár élete? A lakodalom minden bizonnyal zavartalan lehetett, mert mikor Jézus ad, mindig bőven ad. Nem fogyott el a bor, maradt még a hétköznapiakra is. De ez nem jelenti azt, hogy egész családi életük holtuk napjáig zavartalan volt. Ahogyan a menyegző örömét megzavarta a nincs, ki tudja, milyen egyéb nincs zavarta az életüket. Nem tudom, hogy tovább hogyan alakult az életük, az Írás nem beszél erről, de azt tudom, hogy ők ebből az első jelből, amit Jézus tett, megtanulhatták egy életre, hogy ha ismétlődnek a zavarok az életükben, akkor nekik van Krisztusuk, akihez menekülhetnek bizalommal és engedelmességgel s jól lesz minden.

Hadd legyen hát ennek az igehirdetésnek az utolsó mondata hozzánk biztatás: zavart vagy, ne ess kétségbe akármilyen kétségbeejtő a helyzet. Fordulj Krisztushoz! Lehet, hogy sok mindenünk nincs, de Krisztusunk van és ez nekünk elég. Elég a kánai menyegzőben és elég az egész életünkben, még a halálban is elég.

Ámen.